

Tum interuenit compositio ex natura & subst. stentia, vbi substentia est extra rationem & essentiam naturae substantiae, vt infra ostendemus tractando de hac compositione in creaturis. Estque per se manifestum esse exterminis, nam in omni compositione vera & reali unum extremitum non includitur in essentiali ratione, seu conceptu alterius. Antecedens vero ratione naturali constat ex dictis, qd Deus essentialiter est ipsum esse substantiam: nam cū illud esse essentialiter ex se sit in winscē necessarium, est etiā essentialiter perfectissimum; optimum autem & perfectissimum esse, est esse substantiam: tantog; melius erit, quanto in suam essentiali ratione essendi supremam rationem substantiā, seu per se essendi inclusuerit.

Si autem sit termino de personalitate, aut supposititalitate, prout includit omnia quae in rigore sūt de ratione personæ, si non habet locum ratio facta propter mysterium Trinitatis ratione, cuius plerique Theologi & doctissimi modi existimant relationes non esse de essentia Dei, quanquam ob diuinam simplicitatem in re non distinguuntur ab illa: Quod alio loco ex professo tractandum est. Quapropter ex generali ratione negandi in Deo omnino imperfectionem hec etiam compositione excludenda maxime est. Accedit præterea, quod si meram rationem naturalem i pectemus, vix potest inveniri ratio ad cognoscendam huiusmodi compositionem etiam in creaturis ac principiū sufficiens ad distinguendam substantiam à natura, sed ex supernaturalibus mysteriis in illius cognitionem deuocum est, vt infra tractando de substantia creatæ videbimus. Malo ergo minus posset naturalis ratio suspicari huiusmodi compositionem in prima substantia. Cum ergo compositione ex se imperfectionem sonet, & huius compositionis nulla necessitas, nullum unde indicium in primo loco inveniatur, euidens est non posse illi attribui biniusmodi compositionem, præcisè stando in ratione naturali.

Præterea in substantiis creatis cognoscitur natura facere compositionē cum personalitate circa ta, & à propria personalitate distinguiri, quia natura creata ex vi sua essentia est, aliquo modo indifferens ut sit per se, vel aliquo modo in alio, id est ut sit in proprio, vel alieno supposito: Dico autem esse aliquo modo indifferenter, quia licet natura sua postulet proprium suppositionem, tamē, salua tota essentia naturæ, potest illo carere, & esse in alieno, quod est manifestum signum distinctionis & compositionis: sed hanc indifferenter est potentialitas quedam, & magna imperfectione: vnde locum non habet in diuina natura, quæ propter omnino determinata est vt per se sit in proprio supposito, nec possit vila ratione esse in alieno. Nam licet sūm fidem nostram diuina natura communis sit tribus personis, non tamen per modū indifferenter potentialis ad modum essendi per se, vel in aliis, sed per modum infinitæ actualitatis, ratione eius postulat tres proprias rationes substantiæ incomunicabiliter, ita vt neq; sine ipsis, nec; alter quamcum cum ipsis, esse possit: ergo ratio distinctionis & compositionis suppositionis cum natura omnino cessat in diuina natura.

Vtquid est optimæ ratio, quia ubiq; supposititalitas facit realem compositionem cu natura, non solam secundum modum concipiendi no-

A striū, sed etiam in re ipsa, supposititalitas est extra rationem essentialiē talis naturæ, & natura est extra essentialiē in ratione ipsi supposititalitis: vnde creatura constat, & est manifestum ex generali ratione compositionis realis, in qua necesse est extrema distinguuntur aliquo modo in re ipsa: quia autem distinguuntur in re etiam illorum quodlibet est extra rationem alterius in re ipsa, vt constat ex superiori dictis de distinctionib; rei. Sed diuina essentia non potest ita comparari ad suppositionem suum aliqui ipsius esse per essentiam non esset in re ipsa de essentia diuini suppositi, eu suppositi tatus diuinus, & consequenter illa supposititalitas non esse essentialiter ens, nec essentiam, est ergo ens participatum, & fieret ab aliqua causa, vel faltem naturaliter manaret ac fluoret ab ipsa essentia Dei, sicut in creaturis suppositioni dimanata à natura, aut est magna imperfectione, quia alias diuinū suppositioni ut sic non esset increatum, neque ens per essentiam aliquo modo factum.

Dices, Similiter ratione probabatur, secundum vel tertium personam Trinitatis non esse non essentiam, quia fuit per dimensionem ab alio. Rebus auctoritatis, negando consequētiā, quia via persona divina procedit ad alia in veritate essentie, estque de essentia cuiuslibet personæ, & cuiuslibet personalitatis diuina esse ipsum esse per essentiam, alitem à parte rei, quidquid sit de modo compositioni nostri; & id est quia libit persona, & quid quid in illa est, est essentialiter ens per essentiam & necessarium, vnde dimanata vnuis ab alia non est per imperfectionem essentiae aut dependēt, sed per simplicem proportionem ac mirabilem originem. At vero si personalitas in te ipsa distinetur à diuina natura, illa secundum tē non fluoret in unitate essentiae, quia quod in re ipsa distinguuntur ab essentia, est essentia ab illa; & id est secundum se non est ens per essentiam, & dimensione eius non est sine aliqua essentia & imperfectione. Nec; circa hanc veritatem occurrit difficultas specialis, præter eas quae spe-stant ad Trinitatis mysterium, quod Metaphysica considerationem transcendit.

Excluditur compositione ex materia & forma.

De tertia compositione res etiam est evidētissima: & in primis à posteriori demonstrari potest, in Deo non esse compositionem materialis & formæ, quia in eo non est quarta compositione ex partibus integrantibus seu quantitatibus: omnem autem ens ex materia & forma constans, habet etiam quantitatem & partes integrales, vt supra Disput. 13. lēct. ultima ostensum est. Quia vero (vt ibidem retulit) qui finxere aliud genus materiae abstractientis à quantitate, id est generatiū & à priori probandum est repugnare primo enim huiusmodi compositionem ex materia & forma. Quia cuiuscunq; rationis aut modi finigatur esse talis materia, necessario debet comparari ad formam, vt tuberculatum vel potentia receptiva illius: aliqui nihil haberet communem cum ea materia, quia non agnoscimus, neque eius est cur materia vocatur, quia, [materia] si significat potentiam receptivam actus substantialis.